

Kitap: “Türkiye’de Büyükşehir Belediyeciliğinin Bilançosu”

Mülkiye Başmüfettişi Dr. Oral Karakaya tarafından kaleme alınan ve uzun süreli bir çalışmanın ürünü olan “Türkiye’de Büyükşehir Belediyeciliğinin Bilançosu” adlı kitap yayınlandı ve kitapçılarda yerini aldı. - 16.02.2022

Kitabın konusu, Türkiye’de uygulanmakta olan büyükşehir belediye yönetimi modelinin, yerel yönetim reformu ve yerelleşme politikaları bağlamında, yerelleşme-merkezileşme ekseninde işlevsel ve örgütsel açılardan kapsamlı bir şekilde analizidir. Bu amaçla, 2014 yerel seçimleriyle faaliyete geçen büyükşehir belediyelerinin röntgeni çekilmiştir.

Kitapta, merkezi yönetimin büyükşehir belediyeleri üzerinde ve büyükşehir belediyelerinin de ilçe belediyeleri üzerinde kullandığı vesayet yetkileri ve büyükşehir belediye yönetiminde uygulanan başkanlık sistemi eleştirilmiş, ilçeler arasında kaynak dağılımındaki adaletsizliğe değinilmiş ve kırsal alanın ihmal edildiği vurgulanmıştır. Büyükşehir kaynaklarının ilçeler arasında dağılımının, sanılanın aksine siyasi gerekçelerle biçimlenmediği de ortaya konulmuştur.

“Büyükşehir belediyesi kaynaklarının ilçeler arasındaki dağılımı uygulamada modelin en çok tartışılan yönleri arasındadır. Büyükşehir belediye yönetimlerinin, kaynakların dağıtımında genel olarak siyasi parti ayrımı yapmadıkları, ancak büyükşehirin idare merkezi konumunda olan “merkez ilçelerin” büyükşehir belediyesi kaynakların daha çok yararlandığı, büyük ilçelerle turizm potansiyeli yüksek ilçelerin ise bu bakımdan dezavantajlı konumda olduğu görülmektedir. İl sınırında büyükşehir belediye yönetimi modeli büyük ölçekli ilçelerin hizmet üretme olanaklarının daralmasına neden olmuş, bu da uygulamada aynı siyasi partiye mensup olsalar dahi büyük ölçekli ilçelerin belediye başkanlarıyla büyükşehir belediye başkanları arasında gizli ya da açık çatışmaların doğmasına neden olmuştur. Büyük ilçelerin belediye başkanlarının kendilerini “muhtemel” büyükşehir belediye başkanı adayı olarak görmesi de bu çatışmaları

derinleştirmektedir.”

Yurttaşların yerel hizmetlerden memnuniyet düzeyi bakımından tüm yerel yönetimler arasında karşılaştırma yapılmış, özellikle altyapı ve içme suyu alanlarında büyükşehir belediye yönetimlerinin başarılı oldukları ortaya konmuştur. Büyükşehir belediyelerinin kendi aralarında karşılaştırması yapılarak, performanslarına ilişkin bazı veriler kitapta yer almıştır.

Kitabın en önemli tespiti, Türkiye’de yerelleşmenin değil merkezileşmenin yaygınlaşması olmuştur.

Büyükşehir yönetimi modelinin demokrasi açısından da sorunlu olduğu, ancak bu sorunların ulusal düzeydekine paralel olduğu belirtilmiştir. “Metropollerin işletmecilik ilkeleri doğrultusunda biçimlenen yönetim yapısı, profesyonelleşmeye dayalı örgütlenmesi, kent iktidarının belli ellerde toplanması, kentte yaşayan yurttaşların önemli bölümünün depolitizasyonunu da beraberinde getirmiştir. Düşük gelir düzeyiyle yaşamlarını sürdüren metropol yoksullarının, politikayla uğraşmaya ne zamanları ne de mali güçleri vardır. Ölçek boyutu nedeniyle yönetime katılma ya da hesap sorma imkânları da sınırlıdır. Bu durumda, “kent yurttaşlığı” ve “kent iktidarı”, politikaya zaman ve para harcayabilecek bir azınlığın tekeline girmektedir. Kent yoksulları da metropol yönetimi sosyal politika desteği olarak görmekte, kent rantının dağıtımı mücadelesinin dışında konumlanmaktadırlar.”

Kitapta, büyükşehir belediye yönetimi modelinin aksaklıkları belirlenerek, bunları giderecek çözüm önerileri tartışmaya açılmıştır.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA